

Špikeris ar tehniskajiem jautājumiem

Pirms braukšanas eksāmena jums būs jāatbild uz kontroles jautājumu par automobiļa tehniskajiem aspektiem. Dažkārt tieši atbilde uz šo jautājumu var kļūt par izšķirošo faktoru! Esam sagatavojuši jums šo noderīgo špikeri, lai eksāmena dienā jūs justos pārliecinātāk un mierīgāk.

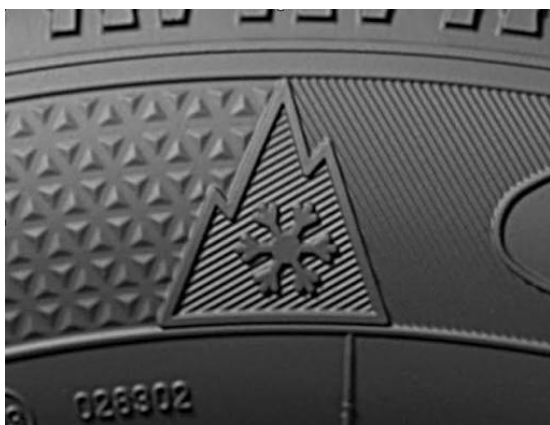
1. Kā noteikt, vai riepas ir ziemas vai vasaras?

Apskatiet riepu marķējumu un protektora rakstu. Ziemas riepas var atpazīt pēc kalna simbola ar trim virsotnēm un sniegpārsliņu. Ziemas riepu protektoram ir vairāk lamelu* un tas ir paredzēts braukšanai aukstā laikā, pa sniegu un ledu.

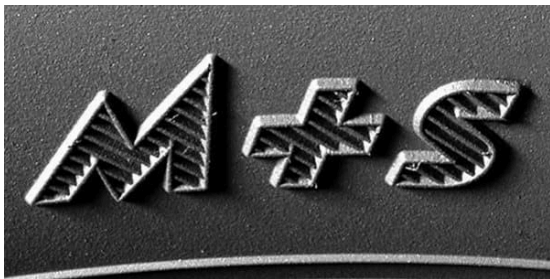
Minimālais protektora dziļums: ziemā – 4 mm, vasarā – 1,6 mm.

Ja protektora dziļums ir mazāks par noteikto minimumu, riepas var pilnībā zaudēt saķeri ar ceļu, izraisot sānslīdi un beidzoties ar ceļu satiksmes negadījumu.

Vasarā, braucot lietus laikā ar nodilušām riepām, palielinās sānslīdes unakvaplanēšanas risks.

Three Peak Mountain Snow Flake apliecina, ka riepa ir piemērota skarbiem ziemasapstākļiem un nodrošina efektīvu saķeri uz sniega.

Mud + Snow (M+S) – universāls apzīmējums, kas biežāk sastopams uz ziemas un vissezona riepiem. Tomēr, ja nav sniegpārslīņas simbola, tas negarantē pietiekamu drošību stipra sala un sniega apstākļos.

Lameles ir sīki iegriezumi riepas protektorā, kas uzlabo saķeri ar ceļu, īpaši uzsniega un ledus.

Eksāmenā: Parādiet marķējumu uz riepas un paskaidrojiet, ka nodilis protektors pasliktina saķeri ar ceļu un palielina sānslīdes un akvaplanēšanas risku.

2. Kā pārbaudīt riepu spiedienu?

Riepu spiedienu mēra ar manometru, vēlams, kad riepas ir aukstas. Nepieciešamo spiediena vērtību skatiet automobiļa lietošanas instrukcijā vai ražotāja uzlīmē, kas bieži atrodas uz durvju statņa.

Ja spiediens riepiņās ir pārāk augsts, samazinās riepas saskares laukums ar ceļa segumu un pasliktinās saķere, kas var izraisīt sānslīdi.

Ja spiediens riepiņās ir pārāk zems, riepas deformējas un braukšanas laikā automobilis var novirzīties uz to pusi, kurā riepiņā ir zemāks spiediens.

Eksāmenā: Nemācieties vienu universālu spiediena vērtību: pareiza spiediens ir atkarīgs no konkrētā automobiļa un tā noslodzes.

3. Kā nomainīt riepu uz ceļa?

Apstājieties drošā vietā, izslēdziet dzinēju, ieslēdziet stāvbremzi un pirmo pārnesumu vai pārnesumu pozīciju P.

Ja apstāšanās vietā stāvēt ir aizliegts vai automobilis var traucēt ceļu satiksmi, ieslēdziet avārijas gaismas un novietojiet avārijas apstāšanās zīmi.

Atkarībā no tā, kurš ritenis jāmaina, nostipriniet pa diagonāli pretējo riteni no abām pusēm ar riteņu ķīļiem vai akmeņiem.

Novietojiet domkratu tam paredzētajā vietā, pārliedzinoties, ka zem tā ir pēc iespējas cietāka un līdzīgāka virsma.

Atskrūvējiet maināmā riteņa skrūves, bet neizskrūvējiet tās pilnībā. Paceliet automobili ar domkratu, pilnībā izskrūvējiet skrūves un noņemiet riteni.

Uzlieciet rezerves riteni un ar roku ieskrūvējiet skrūves. Nolaidiet automobili ungalīgi pievelciet skrūves.

Padoms: Pievelkot riteņa skrūves vai uzgriežņus, vienmēr dariet to krusteniskāsecībā, lai ritenis pareizi nostātos savā vietā.

Ja ritenis ir nomainīts, pat tad, ja to izdarīja autoservisā, pēc 20–30 km nobraukšanas pārbaudiet, vai kāda no skrūvēm vai uzgriežņiem nav kļuvusi vaļīgāka.

4. Kā pārbaudīt šķidrumu dzesēšanas sistēmā?

Atveriet automobiļa pārsegu. Motora dzesēšanas sistēmā cirkulē dzesēšanas šķidrums, kas nodrošina motora darbībai atbilstošu temperatūru.

Ja automobilim ir izplešanās tvertne, pārbaudiet šķidruma līmeni – tam jāatrodas starp minimālā (MIN) un maksimālā (MAX) līmeņa atzīmēm.

Ja izplešanās tvertnes nav, šķidruma līmeni pārbauda radiatorā. Tam jābūt aptuveni 10 mm virs radiatora caurulītes.

Ja nepieciešams, papildiniet dzesēšanas šķidrumu, izmantojot automobiļa ražotāja ieteikto šķidrumu – antifrīzu vai citu atbilstošu dzesēšanas šķidrumu.

Eksāmenā: Nekad neatveriet radiatora vai izplešanās tvertnes vāciņu, kamēr motors ir karsts, jo karstais šķidrums un tvaiks var radīt smagus apdegumus. Pārbaudiet līmeni tikai tad, kad motors ir atdzisis.

5. Kā pārbaudīt un pievienot motoreļļu?

Novietojiet automobili uz līdzenas virsmas. Ja eļļas līmeņa pārbaudei izmanto mērstieni, izvelciet to, noslaukiet, ievietojiet atpakaļ un vēlreiz izvelciet.

Mērstieņa apakšējā daļā ir divas atzīmes – MIN un MAX. Eļļas līmenim jāatrodas starp šīm atzīmēm.

Ja eļļas līmenis ir pārāk zems, atskrūvējiet eļļas uzpildes vāciņu, uz kura parasti ir eļļas kanniņas simbols, un papildiniet eļļu, līdz tiek sasniegts nepieciešamais līmenis.

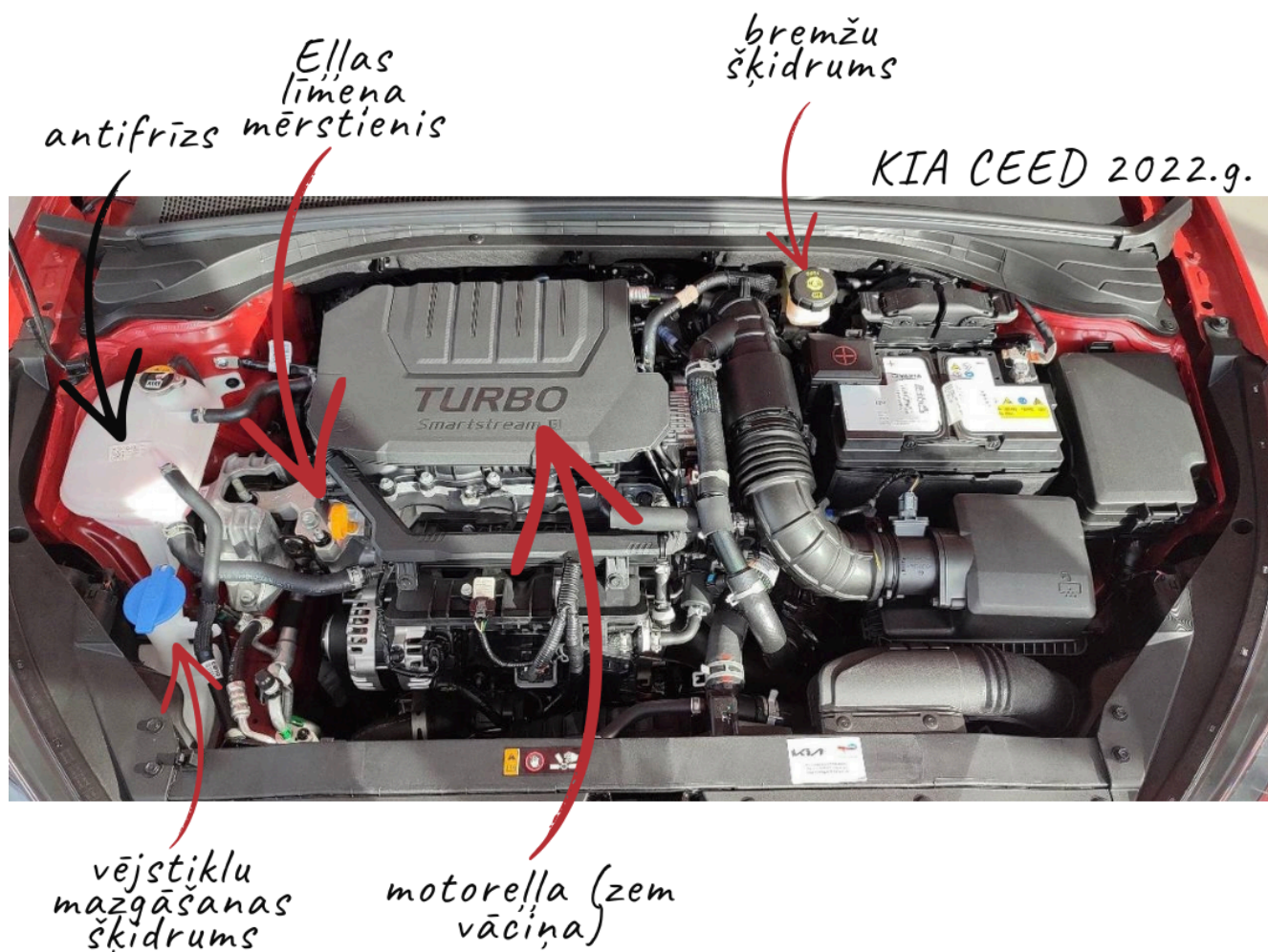
Motoreļļa jāmaina ik pēc 10 000–15 000 km, ievērojot automobiļa ražotāja ieteikumus.

6. Kā pārbaudīt vējstikla mazgāšanas šķidrumu un tīrītājus?

Zemu vējstikla šķidruma līmeni parasti norāda brīdinājuma indikators transportlīdzekļa mērinstrumentu panelī. Atveriet motora pārsegu, atrodiet vējstiklu mazgāšanas šķidruma tvertni un, ja nepieciešams, papildiniet to ar atbilstošu šķidrumu.

Automobiļa salonā ieslēdziet šķidruma padevi un pārbaudiet, vai stikla tīrītājidarbojas visos pieejamajos režimos.

Padoms: Ja vasarā speciālā vējstiklu mazgāšanas šķidruma vietā izmantojat ūdeni, pirms pirmā sala tas jānomaina pret salizturīgu vējstiklu mazgāšanas šķidrumu.

7. Kā pārbaudīt ārējo apgaismojumu un/vai avārijas gaismas?

Ieslēdziet gabaritgaismas un dienas gaitas lukturus, tuvās un tālās gaismas, virzienrādītājus un avārijas gaismas signalizāciju. Izkāpiet no automobiļa unpārliecinieties, ka visas spuldzes darbojas.

Lai pārbaudītu bremžu lukturus un atpakaļgaitas gaismas, varat lūgt palīdzībucitai personai vai pārbaudīt to darbību pēc atspulga, piemēram, garāžas durvis vaiveikala skatlogā autostāvvietā.

Eksāmenā: Pārāk ātra virzienrādītāja mirgošana var liecināt par spuldzes vai visas sistēmas darbības traucējumiem.

8. Izskaidrojiet kontroles mērinstrumentu nozīmi.

Zemāk ir saraksts ar galvenajiem elementiem un indikatoriem,

kas atrodas instrumentu panelī:

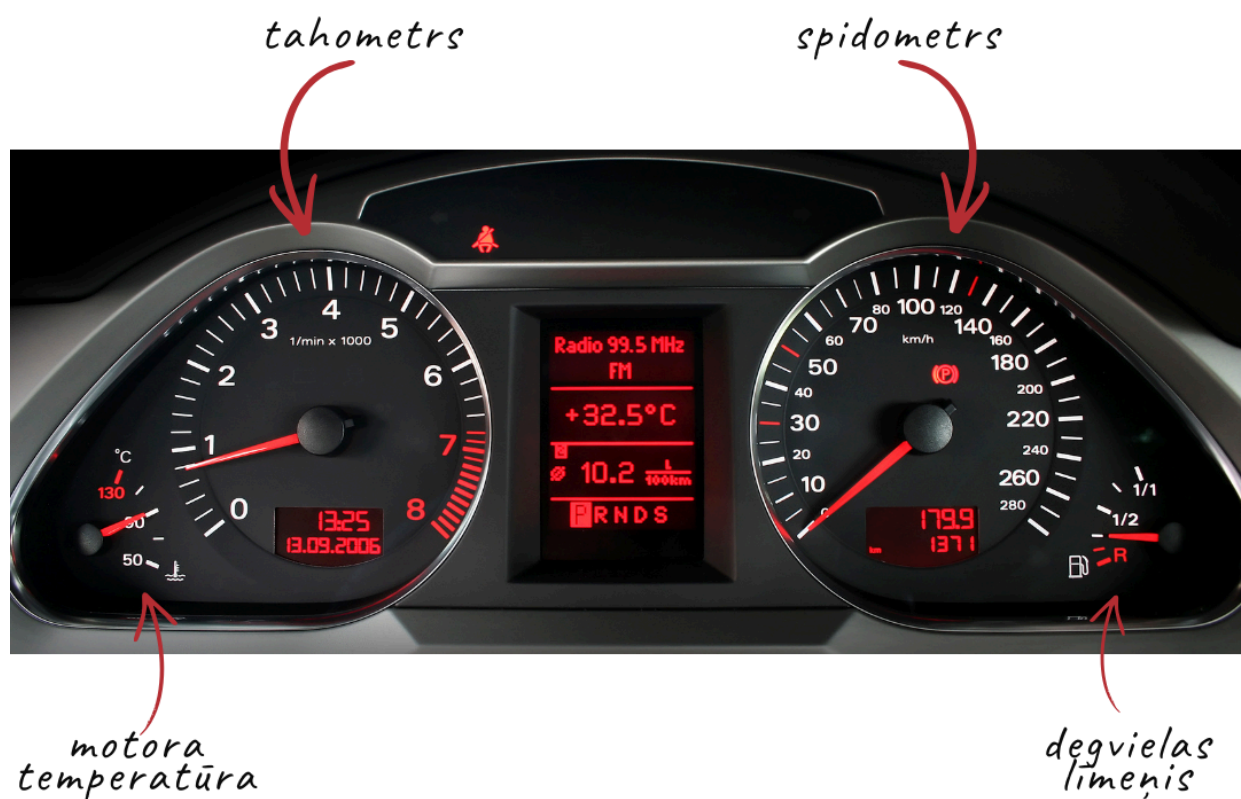
Galvenās ierīces:

Spidometrs: rāda transportlīdzekļa pašreizējo ātrumu (km/h).

Tahometrs: mēra dzinēja apgriezienus minūtē (piemēram, 2000 apgr./min).

Degvielas līmeņa indikators.

Dzinēja temperatūras indikators: rāda dzinēja dzesēšanas šķidruma temperatūru.

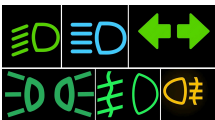
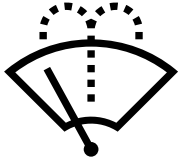

Kontrollampīņas un indikatori.

	Eļļas līmeņa indikators	Bridina par zemu motoreļļas līmeni. Indikators var būt oranžā krāsā (nepieciešams papildināt eļļu) vai sarkanā krāsā (kritiska situācija).
	Akumulatora uzlādes	Norāda, vai ģenerators darbojas pareizi un vai tiek uzlādēts

	indikators	akumulators.
	Stāvbremzes indikators	Iedegas, kad ir ieslēgta stāvbremze.
	Dzesēšanas šķidruma temperatūras indikators	Brīdina par automašīnas dzinēja temperatūru.
	ABS sistēmas indikators	Norāda uz pretbloķēšanas bremžu sistēmas darbības traucējumiem.
	Drošības spilvenu indikators	Brīdina par problēmām drošības spilvenu sistēmā.
	Vilces kontroles sistēmas indikators	Norāda, ka ir aktivizēta sistēma, kas palīdz novērst riteņu izslīdēšanu (pretbuksēšanas sistēma)

Papildu indikatori

	Lukturu un virzienrādītāju indikatori.	Norāda, kad ir ieslēgti lukturi vai virzienrādītāji.
	Vējstiklu mazgāšanas šķidruma līmeņa indikators.	Brīdina par zemu vējstiklu mazgāšanas šķidruma līmeni.
	Drošības jostas indikators	Atgādina vadītājam un pasažieriem piesprādzēties.

Eksāmenā: Pievērsiet uzmanību konkrētajam simbolam – precīzu indikatora nozīmi var noskaidrot automobiļa lietošanas instrukcijā. Dzelteni un oranži brīdinājuma indikatori norāda, ka nepieciešama uzmanība. Sarkans signāls bieži liecina par nopietnu problēmu, tāpēc nepieciešams apstāties droša vietā un noskaidrot, kāpēc brīdinājuma lampiņa ir iedegusies.

9. Kā pārbaudīt bremžu šķidruma līmeni?

Atveriet pārsegu un atrodiēt bremžu šķidruma tvertni (tā parasti atrodas preti bremžu pedālim). Šķidruma līmenim jābūt starp MIN un MAX atzīmēm.

Ja šķidruma līmenis ir zem normas, ir svarīgi noskaidrot iemeslu – iespējams, ir nodiluši bremžu kluči vai radusies noplūde. Izmantojiet tikai automobiļa ražotāja noteiktajai specifikācijai atbilstošu bremžu šķidrumu.

Padoms: Neignorējiet bremžu sistēmas brīdinājumus – tie ir tieši saistīti ar jūsu un citu ceļu satiksmes dalībnieku drošību.

10. Kruīza kontrole un adaptīvā kruīza kontrole: kāda ir atšķirība?

Galvenā atšķirība starp parasto kruīza kontroli un adaptīvo kruīza kontroli ir tāda, ka adaptīvā kruīza kontrole automātiski samazina braukšanas ātrumu, ja priekšā braucošais automobilis palēnina gaitu, un pēc tam atkal palielina ātrumu līdz iestatītajam, ja priekšā braucošais automobilis paātrina gaitu.

Eksāmenā: Galvenais kruīza kontroles izmantošanas risks ir tas, ka tā var mazināt vadītāja uzmanību un palielināt

reakcijas laiku ārkārtas situācijās.

11. Kā darbojas parkošanās sensori?

Parkošanās sensori palīdz noteikt attālumu līdz šķēršļiem automobiļa priekšā un/vai aizmugurē. Attāluma sensori parasti ir iebūvēti automobiļa priekšējā vai aizmugurējā bamperī.

Tuvojoties šķērslim, skaņas signāls parasti kļūst arvien biežāks, bet dažos automobiļos attālums līdz šķērslim vai brīdinājuma zonas tiek attēlotas displejā.

Eksāmenā: Sistēmas darbība ir atkarīga no braukšanas ātruma, laikapstākļiem, redzamības un sensoru darbības. Atbildība par automobiļa vadīšanu vienmēr paliek vadītājam.

12. Sadursmes brīdinājuma sistēmas un automātiskās bremzēšanas sistēma.

Sistēma brīdina par sadursmes risku ar skaņas signālu un vizuālu brīdinājumu displejā, un vadītājam ir jābremzē.

Ja automobilis ir aprīkots ar automātiskās bremzēšanas sistēmu, tā iedarbina bremzes automātiski, lai novērstu sadursmi vai mazinātu tās sekas.

Eksāmena laikā: Sistēmas darbība ir atkarīga no ātruma, laikapstākļiem, redzamības un sensoriem. Vadītājs jāprojām ir atbildīgs par kontroli.

13. Joslas noturēšanas palīgsistēma un aklās zonas sensori.

Joslas saglabāšanas asistents ar skaņas signālu un vizuālu brīdinājumu mērinstrumentu paneli informē vadītāju par netišu tuvošanos ceļa horizontālajam apzīmējumam un var koriģēt automobiļa kustības trajektoriju.

Ja cits ceļu satiksmes dalībnieks atrodas automobiļa aklajā zonā, spoguļi iedegas sarkans vai oranžs brīdinājuma indikators, kas informē vadītāju par citu transportlīdzekli aklajā zonā.

Eksāmenā: Pirms pārkārtošanās vienmēr pārbaudiet situāciju spoguļos, ieslēdziet virzienrādītāju un pārliecinieties par drošību, paskatoties pār plecuaklajā zonā.

14. Ar kādām bremzēm ir aprīkots automobilis?

Galvenās bremžu sistēmas ir darba bremzes un stāvbremze.

Darba bremzes izmanto braukšanas ātruma samazināšanai, automobiļa īslaicīgai noturēšanai uz vietas un pilnīgai apturēšanai.

Stāvbremze notur automobili uz vietas un novērš tā patvaļīgu kustību vainoripošanu.

Eksāmenā: Stāvbremze var būt mehāniska vai elektroniska.